

SZADA NAGYKÖZSÉG NYILVÁNOS KÖRNYEZETI INFORMÁCIÓS RENDSZERE (KIR)

– szerkezeti felépítés és tartalom –

Bevezetés

A Nyilvános Környezeti Információs Rendszer (KIR) az Önkormányzat honlapján díjmentesen és korlátozás nélkül elérhető adatbázis, térképi (térinformatikai) rendszer és linkgyűjtemény, amely földrajzi helyekhez rendelve kezeli a közérdekű környezeti adatokat, információkat. Ezzel kapcsolatos szolgáltatásai az önkormányzat munkatársait, és a nyilvánosságot (gazdasági és civil szervezetek, lakosság) egyaránt kiszolgálják.

A KIR célja a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe vevő fenntartható fejlődés helyi, térségi előmozdítása, a környezeti adatok, információk nyilvánossága révén.

A KIR rendszeresen frissített tájékoztatást nyújt a község környezeti állapotáról, a természeti erőforrások felhasználásáról, a helyi környezetvédelmi konfliktusokról, és azok kezeléséről, a környezet-egészségügyi helyzetről. A KIR jelentősebb közérdekű környezeti adatit, információit évente egy helyi lapnak is le kell közölnie. A Környezetvédelmi Program által előírt *Éves Lakossági Fenntarthatósági Programterv és Tájékoztató* a környezetminőség alakulásának főbb irányvonalait és a lakossági-önkormányzati együttműködéssel megvalósítandó feladatokat mutatja be a helyi közösségnek.

1. A KIR előnyei:

- Hozzájárul a környezeti adatok nyilvánosságával kapcsolatos jogszabályok előírásainak teljesítéséhez, a lakosság tájékoztatásához
- Adatai segítik a településfejlesztési, -rendezési döntések környezetvédelmi megalapozását
- Átfogó képet ad a település korábbi és aktuális környezetállapotáról, mellyel a várható környezeti trendek megbecsülhetők
- Segíti a hazai és Európai Unió környezetvédelmi és településfejlesztési pályázati dokumentumok megalapozását
- Segíti a Környezetvédelmi Program megvalósításának nyomon követését, hatékonyságának folyamatos vizsgálatát
- Az előbbiek kapcsán lehetővé teszi az önkormányzat környezetvédelmi teljesítményértékelését

2. A KIR szerkezeti és tartalmi felépítése

A KIR felépítése során törekedni kell a környezeti adatok, információk legalább 3 évig visszanyúló beépítésére is, mivel csak több éves adatsorok alkalmasak a különböző trendek megállapítására.

Témakör	Információk, adatok	Környezeti kulcsmutatók (indikátorok)
Levegőminőség	Meteorológiai paraméterek (éves csapadékmennyiség, min., max. és átlaghőmérsékletek, napsütéses órák száma/év stb.) Pollenhelyzet Levegőminőségi- vagy „zuzmótérkép” Környezet-egészségügyi adatok (pl. pollen eredetű allergiás megbetegedések száma a településen)	L1A Indikátor: a Dózsa György úton áthaladó járművek száma (j/nap/év 2022-2029 között) L1B Indikátor: szadai telephelyű üzemek széndioxid kibocsátása (kg/év) L1C Indikátor: véderdők kiterjedése (ha/év) L1C Célállapot: 1 véderdő telepítése 200 m hosszon vagy 0,5 hektáron
Felszíni és felszín alatti vizek állapota és mennyisége	Települési csapadék- és szennyvízelvezető, -kezelő rendszer paraméterei (kiépítettség: %, kapacitás kihasználtság: %) Környezet-egészségügyi adatok (ivóvíz minősége a határértékekhez viszonyítva)	V2 Indikátor: revitalizált/összes vízfolyás hossza (%) V2 Célállapot: 1 vízfolyás revitalizációja az ökológiai állapot javítása, és a vízmegtartás érdekében
Természet és táj állapota	Védett területek, országos ökológiai hálózat elemei (méret, elhelyezkedés) Élőhely-térkép, tájtörténet Természetvédelmi (kezelési, rehabilitációs) tervek Táji és Természeti Értékkataszter (egyedi tájértékek, védett állat-, növény- és gombafajok)	TT3 Indikátor: a helyi szinten védett természeti területek kiterjedése (hektár/év) TT3 Célállapot: a helyi szinten védett természeti területek kiterjedése érje el az 50 hektárt
A települési és az épített környezet	Helyi Építési Szabályzat, szabályozási tervek, építési övezetek, helyrajzi számos településtérkép Településrendezési Terv Légifelvételek, műhold felvételek	TK4 Indikátor: közparkok kiterjedése (hektár/év) TK 4 Célállapot1: 1 közpark létrehozása
Hulladékgazdálkodás	Szelektív hulladékgyűjtési pontok, hulladékudvar Szervezett hulladékszállítás zónái Gazdasági kereskedelmi és szolgáltató szervezetek hulladékkezelése Veszélyes hulladékok kezelése Illegális hulladéklerakók	H5 Indikátor: a házi (helyben történő) komposztálást alkalmazó háztartások száma (db/év) H5 Célállapot 1: a házi komposztálást alkalmazó háztartások száma érje el a 300-at

Témakör	Információk, adatok	Környezeti kulcsmutatók (indikátorok, 2005-2008)
Zaj- és rezgés állapot	Gépjármű forgalmi adatok Zajtérkép	Megegyezik a levegőminőségi indikátorral
Közlekedés	Kerékpárutak, vonat- és buszközlekedés	K6 Indikátor: a szadai kerékpárutak hossza (km/év) K6 Célállapot: a kerékpárutak hossza érje el a 4,7 kilométert
Energiagazdálkodás	A település energia felhasználása (fosszilis és megújuló energiaforrások, elektromos áram) és a kapcsolódó infrastruktúrák kiépítettsége (%)	E7 Indikátor: a megújuló energiaforrások által ellátott közintézmények száma (db/év) E7A Célállapot: legalább 5 közintézmény hasznosítson megújuló energiaforrást E7B Célállapot: készüljön el a Háziorvosi rendelő hőszigetelése és nyílászáró cseréje E7C Célállapot: legalább 5 közintézményben alkalmazzanak energiatakarékos fényforrásokat
Környezet-egészségügy	Pollentérkép	Pollenszenyezettség mértéke Szadán
Környezeti szemléletformálás, nevelés	Turista utak és tanösvények Óvodai, iskolai programok, foglalkozások	Online lakossági felmérések
Környezetvédelmi dokumentumok	Helyi, térségi tervek, programok (Környezetvédelmi Program, Hulladékgazdálkodási Terv, Éves Fenntarthatósági Intézkedési Terv és ennek részeként Éves Lakossági Fenntarthatósági Programterv és Tájékoztató stb.) Környezetvédelmi témájú önkormányzati rendeletek, határozatok, jegyzőkönyvek	A Környezetvédelmi Program által kitűzött feladatok megvalósításának aránya (%)
Környezetvédelmi akciók, programok	Önkormányzati és civil kezdeményezések (célok, helyszínek, időpontok stb.)	Az eseményeken résztvevők száma évente
Környezetvédelmi hatóságok, önkormányzat, helyi vállalkozások és civil szervezetek	A jelentős környezetterheléssel és környezeti igénybevétellel működő gazdasági társaságok listája Önkormányzati környezetvédelmi bizottság és referens elérhetőségei Környezetvédelmi hatóságok és környezetvédő civil szervezetek elérhetőségei Linkgyűjtemény	
Társadalmi és gazdasági adatok	Szociális és egészségügyi szolgáltatások Vállalkozások száma, elérhetőségei Kereskedelmi szálláshelyek stb.	

A *környezeti kulcsmutatók* egy olyan eszközkészlet, mely alkalmas Szada környezetállapotának jellemzésére, illetve környezetvédelmi intézkedéseinek, eredményeinek nyomon követésére. E mellett jól mutatják a környezeti trendek alakulását, illetve ennek alapján a várható folyamatok közelítőleg prognosztizálhatók. Fontos szempont, hogy grafikus ábrázolásuk [függőleges tengelyen a változók (pl. az egy főre eső vízfogyasztás), a vízszintes tengelyen pedig az évek] könnyen értelmezhetővé teszi a laikusok számára készült tájékoztatókat.

3. A KIR információs forrásai:

- Önkormányzatok
- Civil szervezetek
- Gazdasági szervezetek
- Hatóságok
- Lakosság

Fontos kiemelni a helyi, térségi civil szervezeteket, mint fontos információs forrásokat, ugyanis ezek gyakran részletes(ebb) adatokkal rendelkeznek a környezet állapotáról.

4. A KIR távlati lehetőségei, egyéb célú hasznosítása

A környezeti információkat megjelenítő térképekre olyan tematikus (pl. társadalmi, gazdasági) tartalmak vihetők rá, amelyek további alkalmazási lehetőségeket, illetve a lakosság tájékoztatását teszik lehetővé. Ezek, a teljesség igénye nélkül:

- Önkormányzati ellátási intézmények, körzetek: egészségügyi, oktatási, szociális
- Tömegközlekedési útvonalak, megállók, parkolók
- Helyi vállalkozások stb.